

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 22Pc/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823219983
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Bebjaková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3823219983.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Bebjakovou, v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX/XX, C., D., t.č. E. X, F. C. F., proti 1/ mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. a 2/ maloletemu dieťaťu: G. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, o návrhu na zapretie otcovstva k maloletemu dieťaťu, takto

rozhodol:

- Súd určuje, že G. I. B., nar. XX.XX.XXXX, nie je otcom dieťaťa: G. G. B., nar. XX.XX.XXXX v obci mestského typu Nikoľske, Mariupol'ský okres, Donecká oblasť, Ukrajina, z matky: A. G. B., nar. XX.XX.XXXX.
- Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.
- Štátu sa náhrada trov konania neprizáva.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, návrhom podaným ústne do zápisnice o pojednávaní konanom dňa 25.09.2023 na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. BN-1P/20/2023 o rozvod jej manželstva s manželom, žiadala, aby súd vykonal testy DNA, pretože jej manžel nie je otcom jej maloleteho dieťaťa G. B., nar. XX.XX.XXXX. Ďalej uviedla, že manžel dobre vie, že maloletá G. nie je jeho dcéra. Keď uzatvárali manželstvo bola už v 6 mesiaci tehotenstva s iným mužom a jej manžel to vedel. Otec maloletej G. je v G., je to iný muž ako jej manžel. Biologický otec maloletej G. odmietol uznať otcovstvo, a preto navrhovateľka uzatvorila manželstvo s mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

2. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté sa k návrhu navrhovateľky vyjadril ústne do zápisnice o pojednávaní konanom dňa 25.09.2023 na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. BN-1P/20/2023 a tvrdil, že je otcom maloletej G.. Ak by aj test DNA preukázal, že nie je otcom maloleteho dieťaťa, on mu poskytol formálne otcovstvo, dieťa má rád a považuje ho za svoje jediné rodné dieťa. V čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa spolu s navrhovateľkou intímne žili, ale nebývali v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka mu oznámila, že je tehotná asi v 8-9 týždni tehotenstva a následne sa zosobášili.

3. Uznesením vyhlásenom na pojednávaní konanom dňa 25.09.2023 na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. BN-1P/20/2023 za prítomnosti všetkých účastníkov konania súd vylúčil návrh matky na zapretie otcovstva jej manžela k maloletej G. B., nar. XX.XX.XXXX na samostatné konanie. Konanie o návrhu matky mal. dieťaťa na zapretie otcovstva jej manžela k mal. dieťaťu narodenému počas manželstva je vedené Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 22Pc/14/2023.

4. Súd na prejednanie veci samej, v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavila navrhovateľka – matka maloletého dieťaťa, muž otcovstvo ktorého má byť zapreté – manžel matky mal. dieťaťa a kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa, pričom všetci prítomní účastníci tohto konania mali lehotu na prípravu pojednávania zachovanú. Za takto zistených procesných podmienok súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, muža otcovstvo ktorého má byť zapreté, znaleckým dokazovaním a oboznámením listinných dôkazov, a to: zápisnica o pojednávaní v konaní vedenom tunajším súdom pod sp.zn. BN-1P/20/2023 č.l. 1-4, lustrácie v ZVJS č.l. 6, rodný list mal. dieťaťa č.l. 15, pripojený spis Okresného súdu Prievidza sp. zn. BN-1P/20/2023. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

5. Navrhovateľka, pri výsluchu, po zákonom poučení uviedla, že na podanom návrhu na zapretie otcovstva k mal. G. trvá. Záverom znaleckého posudku porozumela, oboznámila sa s týmito závermi. Od začiatku vedela, že jej manžel nie je otcom mal. G.. On to vedel tiež. Manželstvo uzatvárali už v čase, keď bola tehotná. Biologický otec dieťaťa vie, že sa jej narodilo dieťa. Biologický otec dieťaťa sa nachádzal na Ukrajine, nemal správne doklady na jeho meno, preto s ním neuzavrela manželstvo. V čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa mala pohlavný styk iba s biologickým otcom maloletej. Ona sa s manželom zoznámila, až keď bola v šiestom mesiaci tehotenstva. Potvrdila, že manžela si vzala preto, aby nemala problémy so svojou matkou. Dodala, že manžel veľmi dobre vedel, že to nie je jeho dieťa a netreba tvrdiť iné súdu. Teraz to bude jej tvrdenie proti jeho a na to nie sú žiadne dôkazy. Prosila manžela, aby sa zriekol G., pretože veľmi dobre vie, že to nie je jeho dieťa.

6. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, pri výsluchu, po zákonom poučení uviedol, že je pravdou, že test DNA potvrdil, že nie je otec. Podľa neho nie je pravdou, že by sa zoznámili, až keď navrhovateľka bola v šiestom mesiaci. Navrhovateľka klame súdu. On predtým nevedel, že by nemal byť otec maloletej. Poukázal na to, že manželka vo všetkých iných konaniach na súde, aj v trestných používa označenie, že je to ich spoločné dieťa. Je pripravený nadiktovať čísla konaní počnúc rokom 2022. Súčasne navrhovateľka má cieľ, aby ho deportovali. Chce to dosiahnuť. Prečo teda už predtým nevyhlásila, že tá mala nie je jeho dieťa. Pre ňu by bolo jednoduchšie vybaviť tú deportáciu. Polícií i súdu, je jedno, či je to dieťa, ale skrývala pred ním, že nie je jeho. Manželstvo uzatvorili z lásky a so vzájomným súhlasom, nie je až také dôležité v akom mesiaci. Ale dôležitá je skutočnosť, že do uzatvorenia manželstva sa spolu stretávali alebo stýkali. To znamená, že navrhovateľka chce teraz dokázať súdu, že on sa dozvedel, ešte do uzatvorenia manželstva, že mu bola neverná s iným mužom. A najviac otehotnela od iného muža. A napriek tomu on si ju zobral a poskytol aj svoje priezvisko dieťaťu. Nemá to logiku, chce oklamať súd aj jeho, na čo nemá právo. Súd už má dôkazy o tom, že navrhovateľka sa pokúšala oklamať súd. Dnes hovorí jedno, predtým iné. Ona hovorí, že je to jeho tvrdenie proti jej a nie sú na to dôkazy, ale dôkazy sú. On celý čas o tom nevedel a bol oklamáný, mal byť len historikou pre jej matku. Žiadal, aby súd vzal do úvahy, že ho chcela navrhovateľka oklamať, majúť pritom osobitné motívy, oklamať svoju rodnú matku. Ona sama sa priznala, že chcela oklamať svoju rodinu. O tom, že dieťa nie je jeho nevedel, dozvedel sa to až keď prišiel znalecký posudok. Teraz je rozhodnutie na súde, či ho uzná za otca, síce nie biologického. Dieťa nie je na vine, nemá k tomu žiadny vzťah, vďaka zhýralému životu jeho matky. Dieťa má právo mať otca, tak ako aj matku, tak aj otca. Možno ona povedala pravdu, že naozajstný otec odmietol dieťa, alebo otec ani nevie, že je dieťa, že existuje. Ak ho súd ponechá ako otca dieťaťa, on to neodmieta. On by sa ako právoplatný otec zúčastňoval na všetkých potrebách dieťaťa. Ako právoplatný otec sa bude zúčastňovať jeho výchovy. Bude nielen prichádzať za dieťaťom, ale si ho bude brať aj k sebe. Aby dieťa cítilo otcovskú lásku a ochranu.

7. Zo sobášneho listu navrhovateľky a muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté vyplýva, že uzavreli manželstvo dňa 27.04.2021 pred Okresným matričným úradom Nikoľske východnej medziregionálnej správy Ministerstva spravodlivosti (Charkov) na Ukrajine.

8. Z rodného listu maloletej G. G. B., nar. XX.XX.XXXX vyplýva, že ako matka je v rodnom liste dieťaťa zapísaná navrhovateľka a ako otec je v rodnom liste dieťaťa zapísaný muž, ktorého otcovstvo k maloletému má byť zapreté.

9. Zo znaleckého posudku č. 30/2023 vypracovaného znalkyňou Mgr. Zuzanou Holešovou, PhD. vyplýva, že otcovstvo G. B., nar. XX.XX.XXXX je voči maloletej G. B., nar. XX.XX.XXXX, vylúčené.

10. Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. BN-1P/20/2023 je vedené konanie o rozvod manželstva navrhovateľky A. B. a jej manžela G. B., ktoré uzatvorili dňa 27.04.2021 a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu G. B., nar. XX.XX.XXXX. Predmetné konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené.

11. Podľa § 40 veta prvá zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, návrh na určenie rodičovstva (zistenie a zapretie) možno podať na slovenskom všeobecnom súde navrhovateľa, ak odporca nemá v Slovenskej republike všeobecný súd.

12. Podľa § 23 odsek 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, ak dieťa žije v Slovenskej republike, môže sa rodičovstvo určiť (zistiť alebo zaprieť) podľa slovenského práva, ak je to v záujme dieťaťa.

13. Vzhľadom na citované zákonné ustanovenia má tunajší súd právomoc vo veci zapretia otcovstva konať, nakoľko je všeobecným súdom navrhovateľky určeným podľa miesta jej prechodného dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky, pričom muž otcovstvo ktorého má byť zapreté nemá v Slovenskej republike všeobecný súd (po príchode na Slovensko z Ukrajiny bol opakovane vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody). Mal. dieťa otcovstvo ku ktorému má byť zapreté dlhodobo žije spolu so svojou matkou, navrhovateľkou, v Slovenskej republike (na základe tolerovaného pobytu na území SR) a je v jeho záujme, aby rodičovské práva a povinnosti k nemu vykonávali jeho biologickí rodičia, a preto súd v konaní o zapretie otcovstva aplikoval slovenské právo. Pre úplnosť súd dodáva, že podľa slovenského právneho poriadku konanie o rozvode manželstva je spojené s konaním o úpravu práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva (§ 100 Civilného sporového konania). V priebehu konania o rozvod manželstva navrhovateľky a muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté (vedenom tunajším súdom pod sp. zn. BN-1P/20/2023) došlo k pochybnostiam o otcovstve manžela matky maloletého dieťaťa k maloletému dieťaťu, ku ktorému je potrebné v prípade rozvodu manželstva jeho matky a jej manžela, ktorý je v rodnom liste maloletého dieťaťa zapísaný ako otec maloletého dieťaťa, upraviť rodičovské práva a povinnosti.

14. Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

15. Podľa § 85 ods. 1 zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

16. Podľa § 88 ods. 2 zákona o rodine, aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane.

17. Určenie otcovstva sa opiera o tri domnienky otcovstva, ktoré sú vyvrátiteľné. Prvá domnienka otcovstva svedčiaca manželovi matky, ktorá sa uplatní bez ďalšieho, to znamená, že pôsobí priamo zo zákona. Zmyslom týchto domnienok je stanoviť, kto bude podľa práva považovaný za otca dieťaťa, nie kto je otcom dieťaťa. V zmysle citovaných zákonných ustanovení preto aj prvá domnienka, obsiahnutá v tomto ustanovení, svedčí manželovi matky a to nielen v prípade, ak sa dieťa narodí počas trvania manželstva (od jeho uzavretia po jeho zánik), ale aj v prípade, ak sa dieťa narodí do 300 dní po jeho zániku. Otcovstvo určené prvou domnienkou vyplýva priamo zákona a uplatní sa aj v prípade, ak je zrejmé, že manžel matky nemohol splodiť dieťa (napr. preto, že sa vôbec nevidajú). Tieto skutočnosti môžu byť dôvodom na zapretie otcovstva, ale samé osebe nevylúčia uplatnenie prvej domnienky.

18. Domnienku otcovstva podľa citovaného ustanovenia možno vyvrátiť len súdnym rozhodnutím a podľa zákona o rodine len vtedy, ak je vylúčené, žeby manžel matky mohol byť otcom dieťaťa. Po vykonanom dokazovaní, a to najmä znaleckým posudkom znalkyne z odboru genetika, odvetvie analýzy DNA mal súd za preukázané, že manžel matky mal. dieťaťa, t.j. muž ktorého otcovstvo má byť zapreté, je z otcovstva voči maloletej G. B., nar. XX.XX.XXXX vylúčený a pravdepodobnosť jeho otcovstva je nulová.

19. S poukazom na zistený skutkový stav a vyššie citované zákonné ustanovenia súd návrhu navrhovateľky vyhovel a rozhodol tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

20. O trovách konania rozhodol súd, s poukazom na § 52 C.m.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

21. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

22. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. V prejednávanvej veci súd nepriznal štátu právo na náhradu trov konania predstavujúcich znaleckú odmenu vyplatenú z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu znalkyni, ktorá v konaní vypracovala znalecký posudok. Znalecké dokazovanie nariadil súd, z dôvodu, že iným spôsobom nebolo možné preukázať tvrdenia navrhovateľky, že jej manžel, nie je otcom maloletého dieťaťa pochádzajúceho z ich manželstva. Navrhovateľka – matka maloletého dieťaťa bola v konaní o zapretie otcovstva v celom rozsahu úspešná, keď znalecký posudok preukázal jej tvrdenie, že jej manžel nie je otcom maloletého dieťaťa narodeného počas trvania ich manželstva. Návrh navrhovateľky smeroval voči jej manželovi ako mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté a aj voči maloletému dieťaťu. Maloleté dieťa je v konaniach o určení rodičovstva oslobodené od platenia súdnych poplatkov. Na strane muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté súd vzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce neuloženie mu povinnosti nahradiť trovy konania štátu, spočívajúce v zisteniach o sociálnych, majetkových a finančných pomeroch muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté má na území Slovenskej republiky tolerovaný pobyt, z dôvodu odchodu z Ukrajiny (štátu, v ktorom aktuálne prebieha vojenský konflikt) a počas pobytu na území Slovenskej republiky bol opakovane vo výkone väzby a následne vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, z ktorých bol prepustený len v krátkom čase pred rozhodnutím súdu v tejto veci (dňa 16.03.2024). Vzhľadom na uvedený procesný postup súdu, ale najmä zistené pomery účastníkov tohto konania súd rozhodol o náhrade trov konania štátu tak ako je uvedené vo výroku III. tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Žiline. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bol rozsudok vydaný.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolaie nemôže podať ten, kto sa ho vzdal.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).